

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет туризму

Кафедра готельно-ресторанної та курортної справи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Всесвітня спадщина ЮНЕСКО

Освітньо-професійна програма «Міжнародний готельний бізнес»

Спеціальність 241 «Готельно-ресторанна справа»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Затверджено на засіданні
кафедри
Протокол № ____ від _____ 2022
р.

м. Івано-Франківськ – 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Всесвітня спадщина ЮНЕСКО
Освітньо-професійна програма	Міжнародний готельний бізнес
Спеціалізація	–
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс/семестр	2/3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 30 год. Семінарські заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни	
Предметом вивчення дисципліни є культурні та природні об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: 1. Теоретичні основи всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Культурна і природна спадщина географічних регіонів світу. 2. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в Україні. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів комплексного уявлення про об'єкти всесвітньої культурної і природної спадщини, їх типологічні і територіальні особливості, а також діяльність міжнародних організацій зі збереження, популяризації основних культурних і природних пам'яток, що утворюють Всесвітню спадщину ЮНЕСКО. Теоретичні знання, отримані під час вивчення дисципліни, повинні сприяти формуванню чіткого розуміння специфіки політичного і просторово-територіального устрою країн світу; розуміти значення проблематики зі збереження, дбайливого відношення до культурного та природного надбання; вміти ефективно застосовувати отримані знання в соціальній, громадській і фаховій сфері діяльності.	
Компетентності: ЗК 01. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії	
Програмні результати навчання: РН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення законодавства, національних і міжнародних стандартів, що регламентують діяльність суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу;	

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ до курсу «Всесвітня спадщина ЮНЕСКО». Формування та розвиток системи Світової спадщини.	Знати предмет і завдання курсу. Бачити сучасні підходи до тлумачення культурна та природна спадщина. Аналіз цілей і завдань Міжнародної конвенції в сфері охорони, збереження, відновлення та використання культурної та природної спадщини. Розрізняти географічні регіони за приналежністю до об'єктів Всесвітньої природної та природно-культурної спадщини по материках і частинах світу. Визначати критерії об'єктів Світової спадщини ЮНЕСКО. Аналізувати сучасні тенденції дослідження Всесвітньої спадщини з точки зору збалансованого розвитку. Мати структуроване бачення класифікації об'єктів матеріальної та нематеріальної культури	Питання, тести, самостійна практична робота
2.	Тема 2. Культурна і природна спадщина країн Західної Європи	Дати загальну характеристику об'єктам Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Західної Європи. Знати основні пам'ятки монументальної архітектури та мистецтва стародавніх епох. Мати структуроване уявлення про пам'ятники давньогрецької та давньоримської культури. Аналізувати особливості культурного розмаїття Європейського середньовіччя. Знати особливості формувань середмість історичних європейських міст. Розкривати рекреаційні ресурси національних парків і спа-курортів.	Питання, тести, самостійна практична робота
3.	Тема 3. Культурна і природна спадщина країн Центральної Європи	Провести загальну характеристику об'єктам Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Центральної Європи. Оперувати уявленням про основні пам'ятки архітектури та монументального мистецтва. Розібрати особливості культурного розмаїття Європейського середньовіччя. Знати особливості формувань середмість історичних європейських міст. Визначати рекреаційні ресурси національних парків і спа-курортів країн Центральної Європи	Питання, тести, самостійна практична робота
4.	Тема 4. Культурна і природна спадщина країн Східної Європи та Євразії	Здійснити аналіз об'єктам Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Східної Європи та Євразії. Знати багаточисельні культурні ландшафти, пам'ятки архітектури та мистецькі шедеври стародавніх епох. Мати структуроване уявлення про унікальні взірці великого османського стилю. Аналізувати особливості культурного розмаїття та особливості формувань середмість історичних східноєвропейських міст. Характеризувати рекреаційні ресурси	Питання, тести, самостійна практична робота

		національних парків для сфери гостинності.	
5.	Тема 5. Культурна і природна спадщина країн Північної Америки	Знати природно-географічні, історичні та сучасні тенденції розвитку країн Північної Америки. Знати національні святині, основні пам'ятки історії та архітектури. Розкрити роль рекреаційних ресурсів національних парків для індустрії гостинності.	Питання, тести, самостійна практична робота
6.	Тема 6. Культурна і природна спадщина країн Азії, Австралії та Океанії	Знати об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Азії, Австралії та Океанії: загальна кількість, географічний розподіл, критерії об'єктів, унікальні риси. Аналізувати особливості культурного розмаїття, природної спадщини. Виявити особливі риси культурної спадщини країн Азії, Австралії та Океанії. Визначати роль рекреаційних ресурсів національних парків у сфері гостинності.	Питання, тести, самостійна практична робота
7.	Тема 7. Культурна і природна спадщина країн Латинської Америки і Кариб	Здійснити аналіз об'єктам Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в країнах Латинської Америки і Кариб. Знати пам'ятки архітектури та мистецькі шедеври стародавніх епох. Мати структуроване уявлення про унікальні взірці мистецтва давніх цивілізацій. Характеризувати рекреаційні ресурси національних парків для сфери гостинності.	Питання, тести, самостійна практична робота
8.	Тема 8. Культурна і природна спадщина Арабських країн та Африки	Знати об'єкти Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Арабських країнах та Африки: загальна кількість, географічний розподіл, критерії об'єктів, унікальні риси. Усвідомлювати особливості світогляду та духовного світу мусульман та африканських народів. Аналізувати особливості культурного розмаїття, природної спадщини. Осмислювати вплив арабської культури та світовий цивілізаційний процес. Розкрити роль рекреаційних ресурсів національних парків для індустрії гостинності.	Питання, тести, самостійна практична робота
9.	Тема 9. Давньоруські храмові ансамблі ЮНЕСКО в Україні	Знати найвизначніші пам'ятки архітектури храмових ансамблів. Усвідомлювати історичну, наукову, культурну і мистецьку цінність пам'яток Київської держави. Визначити роль християнства на розвиток культури України-Русі. Визначення місця та ролі шедеврів архітектури і мистецтва Київської Русі в контексті світової культури.	Питання, тести, самостійна практична робота
10.	Тема 10. Ансамбль історичного центру Львова	Знати особливості та етапи формування архітектури середмістя Львова. Проаналізувати роль ансамблю ренесансних будівель ринкової площі в контексті унікального явища світової культурної спадщини. Розглянути роль й результативне просування туристичного потенціалу міста для різноманітних етнокультурних спільнот з відмінними культурами.	Питання, тести, самостійна практична робота

11.	Тема. 11. Дерев'яні церкви Карпатського регіону України під охороною ЮНЕСКО	Знати список дерев'яних церков Карпатського регіону України та Польщі внесених до світової спадщини ЮНЕСКО. Вміти визначити стилістичні особливості архітектури народного мистецтва, художні особливості дерев'яних церков: гіпотезу походження, спільні прикмети у зовнішнім вигляді з іншими типами українського дерев'яного будівництва. Аналізувати внутрішнє оздоблення інтер'єру, оригінальність деталей декору та мистецьких іконостасів. Знати сучасний стан дерев'яних церков, особливу гармонію пропорцій, розвою форм та конструкцій архітектурно-мистецьких пам'яток.	Питання, тести, самостійна практична робота
12.	Тема. 12. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації під охороною культурної спадщини ЮНЕСКО; транскордонний об'єкт «Дуга Струве» та їхні геодезичні пункти	Знати історію будівництва та ідею створення резиденції митрополитів в Чернівцях - творіння Йозефа Главки. Визначити стилістичні особливості архітектурного ансамблю будівлі всієї композиції, домінування романо-візантійського стилю з поєднанням готичного, іудейських і навіть мавританських мотивів. Знати основні будівлі резиденції та їхнє декоративне оздоблення інтер'єру. Розуміти мету побудови Транскордонного об'єкта «Дуга Струве» та визначити місця дислокації геодезичних пунктів.	
13.	Тема. 13. Античне місто-держава Херсонес Таврійський та його хора	Знати дату заснування Херсонесу Таврійського - давньогрецького міста-полісу. Розуміти приклади планування міста античних архітекторів. Визначити основні періоди економічного і політичного розквіту Херсонесу Таврійського за античних часів. Знати архітектурні пам'ятники Херсонесу; археологічні відкриття та знахідки; некрополь Херсонеса Таврійського; унікальні зразки малярства давнього Херсонеса. Визначити проблеми збереження культурної спадщини в умовах окупації Криму.	
14.	Тема. 14. Об'єкт природної спадщини «Букові праліси та прадавні ліси Карпат та інших регіонів Європи»	Знати історію лісокористування, використання деревини для солеварень Виділяти функціональні зони Карпатського біосферного заповідника. Знати територіальну структуру та біологічне різноманіття природоохоронних територій. Визначити шляхи використання національних природних парків та заповідників у сфері гостинності.	
15.	Тема. 15. Нематеріальна світова культурна спадщина ЮНЕСКО в Україні	Знати українську національну складову загальної концепції нематеріальної культурної спадщини. Визначити походження петриківського декоративного живопису як феномену української орнаментальної народної творчості. Розуміти традиції чоловічого співу, притаманного запорожцям. Знати	

	техніку виготовлення косівської кераміки - традиційного народного гуцульського промислу. Знати основні способи декорування керамічних виробів. Знати традиції орнаментального мистецтва кримських татар.

4. Система оцінювання курсу

Лекції	0
Семинарські заняття	50
Самостійна робота студентів	20
Семестрова контрольна робота	10
Залік	20
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи															Семестрова контрольна робота	Підсумковий тестовий контроль (залік)	Сума		
Поточний контроль																		СРС	
Сем 1	Сем 2	Сем 3	Сем 4	Сем 5	Сем 6	Сем 7	Сем 8	Сем 9	Сем 10	Сем 11	Сем 12	Сем 13	Сем 14	Сем 15	СРС 1	СРС 2			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	10	10	10		
Max= 50															Max= 20		Max= 10	20	100

6. Ресурсне забезпечення

Рекомендована література

Базова

1. Акуленко В. І., Мельничук О. І. Міжнародне право охорони культурної спадщини. *Пам'ятки України: історія та культура*. 2005. № 2. С. 140-147.
2. Вечерський В.В. Українські дерев'яні храми. Київ : Наш час, 2008. 271 с.
3. Гетьман В.І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 136 с.
4. Драган М. Д. Українські дерев'яні церкви. Генеза і розвій форм : в двох частинах / Михайло Драган ; передм. В. С. Александрович ; прим. В. С. Александрович, В. М. Слободян ; предм.-геогр. показч., терм. словник В. М. Слободян ; упоряд. О. О. Савчук. Харків : Видавець Савчук О. О., 2014. 450 с.
5. Каткова Т. Г. Діяльність ЮНЕСКО у сфері збереження культурної спадщини: правові аспекти. Харків : Титул, 2007. 181 с.
6. Клапчук В. М., Проців О.Р. Лісове та мисливське господарство Галичини : монографія. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства. Івано-Франківськ : Фоліант, 2011. 432 с.
7. Маленков Р. Світова спадщина ЮНЕСКО в Україні. Путівник. Київ. Комора, 2021, 240 с.
8. Мальська М.П., Гамкало М.З., Бордун О.Ю. Туристичне країнознавство. Європа. К: Центр учбової літератури, 2009. 224с.
9. Прибега Л. Архітектурна спадщина України. Пам'яткоохоронний аспект: монографія. Київ: Ін-т культурології НАМ України, 2016. 236 с.

10. Прибега Л. Дерев'яні церкви України. Київ : Мистецтво, 2020. 192 с.
11. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
12. Тарас Ярослав. Сакральна дерев'яна архітектура українців Карпат: культурно-традиційний аспект. ІН НАНУ 2007 р. 640 с.

Допоміжна

13. Брендлі У.-Б., Довганич Я. Праліси в центрі Європи. Путівник по лісах Карпатського біосферного заповідника. Бірменсдорф, Швейцарський федеральний інститут досліджень лісу, снігу і ландшафтів (WSL); Рахів, Карпатський біосферний заповідник (КБЗ), 2003. 192 с.
14. Веденин Ю. А. География наследия. Территориальные подходы к изучению и сохранению наследия. М.: Новый хронограф, 2017. 472 с.
15. Гебель П. Природное наследие человечества. Ландшафты и сокровища природы под охраной ЮНЕСКО. М.: БММ АО, 1999.
16. Григорьев А. А. География всемирного наследия: учеб. пособие. М.: Издательство Юрайт, 2018. 298 с.
17. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / [за ред. В. О. Горбика, С. І. Кота]. К. : НАН України; Ін-т історії України, 1998. 400 с.
18. Кисель В. П. Памятники всемирного наследия: попул. энцикл. -справ. Минск: Белэн, 1998. – 287 с.
19. Князев Ю. Всемирное природное и культурно-природное наследие. Азия, Америка, Африка, Австралия и Океания: учеб. пособие. Волгоград: Принт, 2016. 200 с.
20. Утко Е. В. 100 мест всемирного наследия Юнеско. М.: Эксмо, 2014. 96 с.

Інформаційні ресурси

21. Конвенція про охорону світової культурної і природної спадщини <https://unesco.org.ua/konvencziya-pro-ohoronu-svitovoyi-kulturnoyi-i-prirodnoyi-spadshhyny/> (дата звернення 15.01.2022).
22. Конвенція про охорону нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО : міжнар. док. від 17.10.2003. http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_d69. (дата звернення 15.01.2022).
23. Історія Софійського Собору http://sofiyskiy-sobor.polnaya.info/ua/istoriya_sofiivskogo_soboru.shtml (дата звернення 15.01.2022).
24. Києво-Печерська лавра <https://7chudes.in.ua/nominaciyi/kyuevo-pecherskyu-zapovidnyk/> (дата звернення 15.01.2022).
25. Чернівці. Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (Університет). <http://samsobi.com.ua/index.php/ukraina/architecture/130-bukovyna-rezidence>. (дата звернення 15.01.2022).
26. Наследие ЮНЕСКО в Великобритании. <http://www.arrivo.ru/unesco/velikobritaniya.html> (дата звернення 15.01.2022).
27. Загадка Стоунхенджа. – Режим доступу: <http://plurrimi.com/secrets/26>. (дата звернення 15.01.2022).
28. Наследие ЮНЕСКО в Германии. <http://www.arrivo.ru/unesco/germaniya.htm> (дата звернення 15.01.2022).

29. Визначні пам'ятки Греції: 5 архітектурних чудес Еллади. http://travel.tochka.net/ua/7441-dostoprimechatelnosti-gretsii-5-arkhitekturnykh-chudes-ellady/ (дата звернення 15.01.2022).
30. Всемирное наследие Юнеско в Греции.: http://www.grekomania.ru/articles/about-greese/74-unesco-in-greese (дата звернення 15.01.2022).
31. Наследие ЮНЕСКО во Франции.: http://www.arrivo.ru/unesco/frantsiya.html . (дата звернення 15.01.2022).
32. Наследие ЮНЕСКО в Турции.: http://www.arrivo.ru/unesco/turtsiya.html .
33. Гранд-Плас: https://ru.advisor.travel/poi/Gran-plas-6396 . (дата звернення 15.01.2022).
34. Наследие ЮНЕСКО в Италии. – Режим доступу: http://www.arrivo.ru/unesco/italiya.html . (дата звернення 15.01.2022).

7. Контактна інформація	
Кафедра	Управління соціокультурною діяльністю, шоу-бізнесу та івент менеджменту, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 201 Б. Кабінет – 314.
Викладач	доц. Маланюк Тарас Зіновійович
Контактна інформація викладача	taras.malaniuk@pnu.edu.ua
8. Політика курсу	
Академічна доброчесність	Атмосферу довіри, взаєморозуміння, взаємоповаги потрібно будувати щоденно. Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено «Положення про запобігання академічного плагіату», «Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності», «Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Стефаника» і опубліковано їх на сайті. Викладеними в цих документах принципами (відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, безпеки і добробуту, законності) та правилами поведінки студентів і працівників університету, які базують на відповідних законах, й керується кафедра готельно-ресторанної та курортної справи у своїй діяльності. В університеті діє «Гаряча лінія» з ректором, «Телефон довіри», більшість вступних іспитів проводиться за комп'ютерно-тестовими технологіями, а іспит за допомогою онлайн-трансляції можна переглядати у реальному часі. Діяльність кафедри, ректорату з питань запобігання та виявлення корупції здійснюється на основі чинного законодавства України.
Пропуски занять	Відпрацювання пропущених занять відбувається у перший день за графіком консультацій викладача з навчальної дисципліни
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Всі завдання здаються у встановлений термін, за винятком поважної причини у студента

Невідповідна поведінка під час заняття	Вирішується згідно чинного законодавства України, Статуту університету
Додаткові бали	Виставляються під час семінарських занять за оригінальні відповіді студентів з заявленої теми
Неформальна освіта	Зараховуються, як підсумковий контроль, результати онлайн курсів на платформах Coursera, Prometheus, EdEra, які відповідають програмі навчальної дисципліни

Викладач _____Маланюк Т.З.